

ભારતના માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિની શ્રીલંકાની મુલાકાત (19-20 એપ્રિલ, 2026)

20 એપ્રિલ, 2026

ભારતના માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિ શ્રી સી.પી. રાધાકૃષ્ણને 19 થી 20 એપ્રિલ 2026 દરમિયાન શ્રીલંકાની મુલાકાત લીધી હતી. તેમની સાથે મત્સ્યપાલન, પશુપાલન અને ડેરી મંત્રાલય અને પંચાયતી રાજ મંત્રાલયના માનનીય રાજ્યમંત્રી પ્રો. એસ.પી. સિંહ બધેલ; અને માનનીય સંસદસભ્યો ડૉ. કે. લક્ષ્મણ અને ડૉ. મેઘા વિશ્રામ કુલકર્ણી પણ હતા. ભારતના ઉપરાષ્ટ્રપતિની શ્રીલંકાની આ પહેલી દ્વિપક્ષીય મુલાકાત હતી. અગાઉ, ઓક્ટોબર 2000 માં, ભારતના તત્કાલીન ઉપરાષ્ટ્રપતિ શ્રી કૃષ્ણકાંત શ્રીલંકાના ભૂતપૂર્વ વડા પ્રધાન શ્રીમતી સિરીમાવો ભંડારનાઇકેના રાજકીય અંતિમ સંસ્કાર માટે શ્રીલંકાની મુલાકાતે ગયા હતા.

2. 19 એપ્રિલના રોજ, માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિએ કોલંબોમાં રાષ્ટ્રપતિ સચિવાલય ખાતે શ્રીલંકાના રાષ્ટ્રપતિ, મહામહિમ અનુરા કુમારા દિસાનાયકાને મળ્યા. બંને નેતાઓએ શ્રીલંકામાં ભારત દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા વિવિધ વિકાસ સહયોગ પ્રોજેક્ટ્સની પ્રગતિ સહિત, યાલુ દ્વિપક્ષીય પહેલોની સમીક્ષા કરી. તેમણે નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2025 માં ચક્રવાત દિતવાહ દરમિયાન વ્યાપક નુકસાન પામેલા ઉત્તરીય રેલવે લાઇન પર પુનઃસ્થાપન કાર્ય પછી ટ્રેન સેવાઓ ફરી શરૂ થવા પર ખુશી વ્યક્ત કરી. ભારત સરકાર તરફથી 5 મિલિયન અમેરિકન ડોલરની ગ્રાન્ટ હેઠળ પુનઃસ્થાપન કાર્ય હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિ અને શ્રીલંકાના રાષ્ટ્રપતિએ વધુ ત્રણ બેઠલી બ્રિજનું બાંધકામ પૂર્ણ થવા પર ખુશી વ્યક્ત કરી, જેનાથી ચક્રવાત દિતવાહથી થયેલા વિનાશ પછી મહત્વપૂર્ણ માર્ગ જોડાણ પુનઃસ્થાપિત થયું. મુલાકાતની સાથે પૂર્ણ થયેલા આ બેઠલી બ્રિજનું નિર્માણ ભારતીય સેના દ્વારા ચક્રવાત દિતવાહ પછીના પુનર્નિર્માણ અને પુનર્વસન માટે ભારતના 450 મિલિયન અમેરિકન ડોલર સહાય પેકેજના ભાગ રૂપે કરવામાં આવ્યું હતું. ઉપરાષ્ટ્રપતિએ ખુશી વ્યક્ત કરી કે શ્રીલંકાએ ભારતની આગેવાની હેઠળના આંતરરાષ્ટ્રીય બિગ કેટ એલાયન્સમાં જોડાવાનો નિર્ણય લીધો છે.

3. શ્રીલંકાના માનનીય પ્રધાનમંત્રી, ડૉ. હરિની અમરસૂર્યાએ માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિના માનમાં ભોજન સમારંભનું આયોજન કર્યું હતું. બંને નેતાઓએ ભારત અને શ્રીલંકા વચ્ચેના ઊંડા સભ્યતા સંબંધો અને આ સંબંધોને જીવંત રાખતા વાઇબ્રન્ટ લોકોથી લોકોના પરસ્પર સંબંધો વિશે ચર્ચા કરી. માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિ અને શ્રીલંકાના પ્રધાનમંત્રી, જે શિક્ષણ મંત્રી પણ છે, તેમણે સિલોન એસ્ટેટ વર્કર્સ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ (CEWET) શિષ્યવૃત્તિ યોજના હેઠળ સહાયનો વ્યાપ વધારવાની જાહેરાત પર સંતોષ વ્યક્ત કર્યો. શિષ્યવૃત્તિઓની સંખ્યા 350 થી વધારીને 700 કરવામાં આવી છે, અને A-લેવલના વિદ્યાર્થીઓ માટે માસિક સ્ટાઇપેન્ડ 2500 LKR અને ઉચ્ચ શિક્ષણ મેળવનારાઓ માટે 7500 LKR કરવામાં આવ્યું છે, જેનાથી એસ્ટેટ કામદારોના બાળકોને ફાયદો થશે.

4. માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિએ 19 એપ્રિલના રોજ કોલંબોમાં વિપક્ષના નેતા શ્રી સાજિથ પ્રેમદાસા સાથે મુલાકાત કરવા ઉપરાંત ભારતીય મૂળના તમિલ અને શ્રીલંકાના તમિલ રાજકીય પક્ષોના નેતાઓ સાથે પણ વાતચીત કરી.

5. માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિએ કોલંબોના ન્યૂ કથિરેસન હોલ ખાતે એક સમુદાય સ્વાગત સમારોહમાં ભારતીય ડાયસ્પોરાના લગભગ 1000 સભ્યોને સંબોધિત પણ કર્યાં. આ કાર્યક્રમમાં, માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિએ શ્રીલંકામાં 5મી અને 6ઠી પેઢીના ભારતીય મૂળના તમિલો (IOTs) ને સમાવવા માટે OCI કાર્ડ પાત્રતાને હાલની સ્થિતિથી વધારીને 4થી પેઢી સુધી લંબાવવાની જાહેરાત કરી. માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિએ શ્રીલંકા સરકાર દ્વારા જન્મના પુરાવા તરીકે જારી કરાયેલા પ્રમાણપત્રોને માન્યતા આપીને OCI પ્રક્રિયાને સરળ બનાવવાની પણ જાહેરાત કરી. OCI કાર્ડ હવે આ દસ્તાવેજોના આધારે જારી કરવામાં આવશે, જેમાં શ્રીલંકા સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલ નોંધણી પ્રમાણપત્રો, ભારત-શ્રીલંકા પાસપોર્ટ, અથવા કોલંબો, ભારતીય ઉચ્ચ આયોગ અને કેન્ડી, ભારતીય સહાયક ઉચ્ચ આયોગ ખાતે જાળવવામાં આવેલા નોંધણી રેકોર્ડનો સમાવેશ થાય છે. શ્રીલંકામાં ભારતીય ડાયસ્પોરાની આ લાંબા સમયથી માંગ હતી અને તેનાથી IOT, ખાસ કરીને એસ્ટેટ કામદારોને ફાયદો થશે. માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિએ વર્ચ્યુઅલી ઉદ્ઘાટન કર્યું અને 145 ઘરોનો અંતિમ સેટ તેના લાભાર્થીઓને સોંપ્યો, જે ભારતીય આવાસ પ્રોજેક્ટના તબક્કા-III ની પૂર્ણાહુતિ દર્શાવે છે, જે હેઠળ પ્લાન્ટેશન એસ્ટેટ કામદારો માટે 4000 ઘરો બનાવવામાં આવ્યા છે. ભારતીય આવાસ પ્રોજેક્ટ, લગભગ ₹1835 કરોડ (લગભગ 62.75 બિલિયન LKR) ની કુલ પ્રતિબદ્ધતા સાથે, શ્રીલંકામાં એક મુખ્ય ગ્રાન્ટ સહાય પ્રોજેક્ટ છે અને ભારત સરકાર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલ સૌથી મોટો વિદેશી પ્રોજેક્ટ છે. પહેલના ભાગ રૂપે, 50,000 ઘરો પહેલેથી જ પૂર્ણ થઈ ગયા છે અને અન્ય 10,000 ઘરો પર કામ ચાલુ છે..

6. માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિએ કાથિરેશન મંદિર અને ગંગારામયા મંદિરમાં પણ દર્શન કર્યાં, જ્યાં ફેબ્રુઆરી 2026 માં ગુજરાતના દેવનીમોરીથી ભગવાન બુદ્ધના પવિત્ર અવશેષો પ્રદર્શિત કરવામાં આવ્યા હતા.

7. 20 એપ્રિલના રોજ, માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિએ શ્રીલંકાના નુવારા એલિયા જિલ્લાના રાગાલા ખાતે વિડ્લ્સડેલ એસ્ટેટ ખાતે ભારતીય આવાસ પ્રોજેક્ટ હેઠળ બાંધવામાં આવેલા ઘરોની મુલાકાત લીધી. ત્યાં, તેમણે લાભાર્થીઓના પરિવારો સાથે વાતચીત કરી અને તે ગામની મુલાકાત લીધી જ્યાં IHP ફેઝ-III હેઠળ 166 ઘરો બનાવવામાં આવ્યા છે.

8. નુવારા ઈલિયામાં માનનીય ઉપરાષ્ટ્રપતિએ સીતા અમ્માન મંદિરની પણ મુલાકાત લીધી હતી. રામાયણ સાથે સંકળાયેલું આ મુખ્ય સ્થાન એ છે જ્યાં રાવણે માતા સીતાને અશોક વાટિકામાં બંદી બનાવી હતી તેવું માનવામાં આવે છે.

9. OCI કાર્ડ પરની જાહેરાતો, ભારતીય આવાસ પ્રોજેક્ટના તબક્કા-III પૂર્ણ થવા, પુનઃસ્થાપિત ઉત્તરીય રેલવે લાઇન પર ટ્રેન સેવાઓ ફરી શરૂ કરવા, 3 બેઇલી બ્રિજની સ્થાપના અને CEWET શિષ્યવૃત્તિના વિસ્તરણ ઉપરાંત, શ્રીલંકાએ ભારતની આગેવાની હેઠળના આંતરરાષ્ટ્રીય બિગ કેટ એલાયન્સમાં જોડાવાનો નિર્ણય લીધો, મુલાકાત દરમિયાન નીચેના MoUsનું પણ આદાન-પ્રદાન કરવામાં આવ્યું:

i. પૂર્વીય પ્રાંત માટે બહુ-ક્ષેત્રીય ગ્રાન્ટ સહાય હેઠળ છ પ્રાથમિકતા પ્રોજેક્ટ્સના પ્રથમ સેટ પર MoU.

ii. મુલ્લૈતિવુમાં જિલ્લા જનરલ હોસ્પિટલમાં ચાર માળના મેડિકલ વોર્ડ કોમ્પ્લેક્સના બાંધકામ માટે MoU.

10. શ્રીલંકા ભારતની 'પડોશી પ્રથમ' નીતિ અને વિઝન મહાસાગર અંતર્ગત એક મુખ્ય ભાગીદાર રહ્યું છે. ભારતીય ઉપરાષ્ટ્રપતિની શ્રીલંકાની આ ઐતિહાસિક પ્રથમ દ્વિપક્ષીય મુલાકાત બંને દેશો વચ્ચે તાજેતરમાં થયેલા ઉચ્ચ-સ્તરીય સંબંધોને અનુસરે છે અને ભારત અને શ્રીલંકાને બાંધતા સદીઓ જૂના લોકોથી લોકોના પરસ્પર સંબંધોને વધુ મજબૂત બનાવશે.

કોલંબો

20 એપ્રિલ, 2026